01

september 2010

PELGRIMSWEGEN NAAR ROME

OMNES

Magazine van de Vereniging Pelgrimswegen naar Rome

3 Onderweg naar Rome
4 Ontmoetingsdag 13 november
6 De put van Vrouw Holle
8 Nieuwe basisgids

Beste lezer

door Gert Wich, voorzitter

Onze derde verjaardag moeten we dit jaar nog vieren, maar opnieuw kunnen wij tot onze grote vreugde en met gepaste trots een nieuw product tonen dat de *Vereniging Pelgrimswegen naar Rome* uitbrengt: de fraaie Nieuwsbrief, eerste jaargang, nummer 1. Het is de bedoeling dat je een paar keer per jaar een ouderwets papieren nieuwsbrief in handen krijgt. Dit exemplaar is een try-out: wat vind je ervan? Wat kan anders en beter? We ontvangen jouw suggesties graag via *info@pelgrimswegen.nl* !

Zoals wij je hadden beloofd is in 2010 ons eerste boek verschenen. Dankzij de inspanningen van verschillende auteurs o.l.v. Ben Teunissen en de uitgever Forte ligt sinds juli het boek: *Op Pelgrimstocht naar Rome* in de winkel. In deze Nieuwsbrief lees je hoe je voordelig in het bezit kunt komen van dit prachtige boek.

Bij de oprichting van onze vereniging hadden wij voldoende ambities, maar dat binnen drie jaar ruim 350 mensen lid zijn van de *Vereniging* konden wij alleen maar dromen. Ons winkelschap op de website is goed gevuld met ons unieke paspoort, een speld, wimpel en een badge Verder zijn er al verschillende digitale nieuwsbrieven verzonden en hebben er heel veel lezingen plaatsgevonden. Wij vragen ons telkens af of wij de juiste mensen weten te bereiken met de juiste informatie. Stel, jij staat voor dat cruciale moment: *'zal ik het aandurven om die vurige wens in vervulling te laten gaan en naar Rome lopen of fietsen?'*

Voldoet onze website, die Pieter Quelle met hulp van Hans Reitsma en Henk Nijland heeft opgezet, aan je verwachtingen? En krijg je dan ook de informatie waar je zo naar op zoek bent? In het Bestuur hebben wij een speerpunt benoemd: *binding*. En daarmee willen wij bereiken dat je ook na het voltooien van jouw tocht geïnteresseerd blijft in het wel en wee van onze vereniging. En als het even kan een bijdrage wilt leveren. Hoe dan ook: laat ons jouw mening weten. Dat kan al tijdens de Ontmoetingsdag van 13 november in Houten. Tot dan! ■

Testimoniumregister wandelaars 2009

De volgende wandelende pelgrims zijn in 2009 in Rome gearriveerd *

06 mei, Anneke en George Kraan uit Veenendaal; na 10 jaar;
15 mei, Cor Blokdijk en Henk Drayer
19 mei, J. A. Mulder uit Sneek;
25 mei, Ton en Ada Seijsener uit Hillegom, vanuit Florence;
08 juni, Daan de Jong uit Tilburg, liep vanuit Rome naar huis;
24 juni, Jacobus Goyens en Elisabeth Crijns uit Bocholt (B.);
27 juni, Frans van den Hout uit Diesen;
29 juni, Ruud en Gerda Bruggeman uit Zoetermeer;
06 juli, Clarien van der Wilt uit Barendrecht;
12 juli, Saskia Gischler uit Rotterdam;
24 juli, Tessica Dam, vanuit Florence;
03 augustus, Judith en Rudy Derdelinckx uit Antwerpen;
03 augustus, Mia Cornelis uit Antwerpen;
03 september, Ria Vanhoyland vanuit Zonhoven (B.);
03 september, Myriam Moerenhout, vanuit Zonhoven (B.);
15 september, Frans en Jeanne Verhoeven uit Tilburg;
24 september, Ingrid Vlugt uit Amsterdam, vanuit St Ellero;
27 september, Leo en Truus Caris uit Weert;
28 september, Jans en Tea Doorn uit Assen;
03 oktober, Pieter Quelle uit Amersfoort;
03 oktober, Ton Boomsma uit Loenen a/d Vecht, liep vanaf Fornovo;
12 oktober, Gijs Kalsbeek uit Amsterdam;
13 oktober, Evelien Apeldoorn en Cor Kuyvenhoven uit Driewegen;
14 oktober, Frans de Valk en Loes van Langen uit Zonnemaire;
28 oktober, Guus van Es uit Loon op Zand.

Testimoniumregister fietsers 2009

De volgende fietsende pelgrims zijn in 2009 gearriveerd*

06 mei, Thom en Geert Boorsma uit Stiens;
12 mei, Jan Vrouenraets uit Heerlen;
29 mei, Wieke Fennema uit Franeker;
31 mei, Hein Leurs uit Venlo;
11 juni, Roger Schoonjans, Jos van Impe uit Schepdaal (B)
12 juni, Theo en Els Janssen uit Grave;
13 juni, Theo en Elly Bourgondiën uit `t Goy;
14 juni, Hans en Roos Kammenga uit Eerbeek;
17 juni, Jos Snijders uit Baarn;
14 juni, Wim Bressers uit Boxtel;
24 juni, Peter Olsthoorn uit Bunnik;
24 juni, Johannes van Huizen uit Alphen a/d Rijn;
27 juli, Wim Meurs, Raymond Bastings uit Maastricht;
27 juli, Jérémy Brisbois uit Maastricht;
01 augustus, Ignace Bevernage uit Gent (B);
01 augustus Rob Driessen uit St. Amandsberg (B);
01 augustus, Dirk Deceuninck uit Gent (B);
01 augustus, Luc Devriendt uit Gent (B);
06 augustus, Henk van der Heijden uit Eindhoven;
16 augustus, Handbiker Jan Mollen en Marja Jans
17 augustus, Nico Kleemans uit Prinsenbeek;
18 augustus, Henk Nijland uit Duiven;
21 september, Herman Rabbers uit Breukelen
3 oktober, Peter van de Nes uit Purmerend;
3 oktober, Marianne van Hell uit Purmerend.

* meldingen graag via onze website pelgrimswegen.nl

Onderweg naar Rome

door Ben Teunissen

Pelgrimeren doe je zo! Je hebt een **doel**. Maar daar gaat het helemaal niet om; dat je naar Rome loopt is leuk, maar het kan net zo goed New Delhi zijn. Daar zijn ook belangrijke dingen voor onze geschiedenis gebeurd. En het is er ook warm om maar eens iets te noemen.

Je hebt een **route.** Dan heb je met de keuze van de Via Francigena (VF), erg veel pech. Want er is een route, natuurlijk! De bisschop uit Canterbury, Sigeric heeft wel degelijk de rode lijn op mijn kaart gelopen en op zijn terugweg alle bezochte plaatsen opgeschreven. Wetenschappers hebben er aandacht en tijd aan besteed. En ik zag ook elke dag wel ergens tekens die verwijzen naar de tiende eeuw: gebouwen, bruggen, wegdek, enz. Gelukkig zijn er heel mooie stukken bij, zo liep ik bij Altopascio minstens twee kilometer over de oorspronkelijke keien van de VF. Al is de route nauwelijks zichtbaar, je voelt de voetstappen van Sigeric toch een beetje!

Ontmoetingen maken de tocht waardevol

Het meest interessante vind ik zelf de **ontmoetingen.** En daar moeten we het in deze Omnes vooral over hebben.... En ik begin op mijn tocht naar Rome in mei 2008 ergens in de buurt van de rivier de Po. Een foutieve aanwijzing had mij naar het pontje gelokt dat me over zou zetten. Maar dat vaart alleen wanneer je er een telefoontje aan waagt. Dus heb ik overnacht op een prachtige plek in Senna. De beheerder bleek een belangrijke man voor de VF, want hij liet me een compleet museum zien vol met VF spullen. Zijn vrouw maakte heerlijk eten en zelfs de volgende morgen kreeg ik een complete risotto mee in de rugtas. Hij bracht me naar de boot en toen bleek de bootsman zijn rivaal (hoop gebaren en woorden waaruit ik opmaakte dat die bootsman er allemaal niks van af weet). Want deze man waakte over de overgang van de Missisippi van Italië zoals de Po ook wel wordt genoemd. Ik was de enige klant voor deze 13 km lange tocht. Een snelstromende rivier met complete boomstammen die meedreven en daar scheurde de boot tussendoor. Hij ging zo snel dat zijn muts afwaaide die hij dan ook weer vrolijk op ging vissen... Ik heb het overleefd en het was het -overigens gratis- avontuur waard.

Piacenza was een volgende stad met weer een prachtig (opvang)centrum voor pelgrims. Midden in de stad en in een middeleeuwse sfeer. Daar ontmoette ik mijn toen-

malige medepelgrims Alain en Monique opnieuw en we hebben samen gezellig ergens gegeten. Na Fidenza lag de Cisa pas (1041 m) er als uitdaging voor me. Het viel allemaal heel erg mee. Gelukkig was ik steeds op tijd bij een slaapplek voordat het slechte weer losbarstte. Maar na de pas, brak de zon door en daarna is er elke dag een dikke graad bijgekomen.

In Aulla heb ik goede herinneringen bij de overnachting in de Abbazia. Don Giovanni verwelkomde me hartelijk en nodigde me uit voor een bezoek aan het museum o.l.v. een Engelssprekende (!) gids. Ook een prachtige middeleeuwse plek. Daarna heb ik vooral plaatselijke bewoners ontmoet die bij vragen over de route hun eigen omgeving niet zo goed blijken te kennen. Maar met de zon als mijn kompas kom ik ver weg.

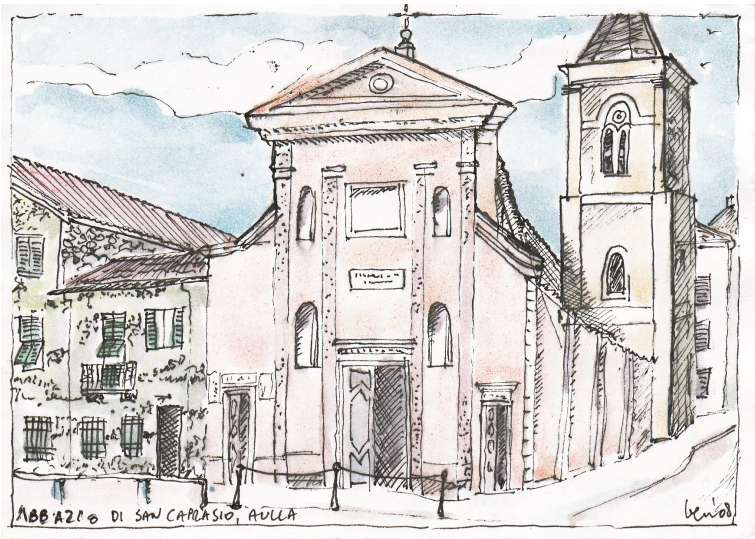

In Pietrasanta had ik op tijd de soeurs van de Rocca opgezocht. Want ze gingen op bedevaart naar Lourdes. En het werd nog gezelliger toen Christofor en Natascha zich meldde. Zij deden de route van Rome naar Canterbury, waar ze ook wonen. We hebben in deze zeer gezellige, culturele en schone stad samen een terrasje gepikt en 's ochtends al om zes uur afscheid van elkaar genomen. Zij naar het Noorden, ik verder naar het Zuiden. Natuurlijk is mijn adressenbestand door die ontmoeting aangevuld.

Daarna volgde de entree naar het hart (cuore) van Toscane: San Miniato Basso. Op een werkelijk schitterend (gratis) plekje bij de Misericordia (dat blijkt gewoon de ambulance post). Ik kreeg daar zelfs bij het welkom al een speciale oorkonde met mijn naam er dik op geprint, alsof ik toen al klaar was met mijn opdracht! Niet dus, nog een kleine 300 km en met een gemiddelde van 22 km per dag zal dat zeker gaan lukken.

En de ontmoetingen zullen opnieuw talrijk, divers en onvergetelijk zijn! ■

Dit is een deel van *Op naar Rome*. Het complete verslag van de tocht vind je -evenals vele andere verslagen- op onze website *pelgrimswegen.nl* bij Publicaties en informatie, reisverslagen.

O N T M O E T I N G S D A G

Ontmoeten is...
de stap durven zetten.
Je ware gezicht durven tonen,
je vrees en onzekerheid
opzij schuiven,
je vertrouwen aan iemand
schenken,
weten dat je geborgen bent.

Ontmoeten is...
niet veel vragen stellen,
aandringen of uitpluizen,
beslag leggen
of veroordelen.

Ontmoeten is...
nooit 'moeten',
het is aanvoelen,
luisteren,
stil worden.

Ontmoeten geeft...
nieuwe horizonnen
aan je leven.
Je moet voortaan
je kleinheid
en onmacht
niet meer verbergen,
je moet ze niet langer
alleen dragen.
Er is iemand
bij wie je altijd
terecht kan!

Zaterdag 13 november 2010
College De Heemlanden Houten

door Cor Kuijvenhoven

Op 13 november organiseert de *vereniging Pelgrimswegen naar Rome* haar jaarlijkse ontmoetingsdag. Deze dag is bestemd voor hen die Rome al bereikten én voor hen die van plan zijn dit te gaan doen. Ook als je dus geen lid bent van de vereniging ben je van harte welkom.

Voor de mensen die al eens naar Rome fietsten of liepen heeft de dag ook het karakter van een reünie. Sommigen van hen zijn nog maar net terug, voor anderen ligt de tocht alweer geruime tijd achter hen. Je ziet mensen terug die je ontmoette op je tocht, mensen met wie je een tijdje opliep of met wie je 's avonds in het klooster een intensief gesprek voerde. Hoe zou het met hen gaan? Hebben ze alweer nieuwe plannen? Hoe is hun leven sinds die tocht verlopen?

Er is ook een categorie mensen die ergens in hun achterhoofd het plan hebben ooit eens naar Rome te lopen. Maar ja, hoe pak je dat aan? Welke route volg je, er zijn immers meerdere wegen die naar Rome leiden. Is de tocht net zo goed aangegeven als de weg naar Santiago? Hoe zit dat met slaapplaatsen? Wat neem je mee, wat laat je beter thuis? Aan hun vragen wordt tijdens deze ontmoetingsdag veel aandacht besteed.

Dat gebeurt door ronde tafel gesprekken te organiseren, waar een ieder met zijn of haar vragen terecht kan bij deskundigen. Mensen die de tocht al eerder maakten. Er zijn tafels speciaal voor wandelaars, voor fietsers; er zijn ook thematafels, bijvoorbeeld over de Franciscaanse route of over de weg ná Rome - richting Jeruzalem. We besteden aandacht aan het thema veiligheid en aan de positie van de vrouw alleen op weg.

In het programma van de dag, die in Houten wordt gehouden en om twaalf uur begint met een korte huishoudelijke ledenvergadering, is verder veel aandacht voor ontmoeting.
In de pelgrimsparade ontmoeten we pelgrims die een verhaal te vertellen hebben en in gesprek met de zaal willen gaan. Er zijn verschillende stands met materialen en informatie die voor pelgrims van belang kunnen zijn. Maar vooral is er "vrije" tijd,
tijd om elkaar te ontmoeten, om met elkaar in gesprek te gaan. Veel mensen die naar Rome (of Santiago) gelopen of gefietst zijn ervaren achteraf de ontmoetingen en de vaak intensieve gesprekken die daaruit voortkomen, als één van de meest waardevolle elementen uit hun tocht. Wij willen nadrukkelijk streven naar een onderlinge band zowel tussen onze leden als tussen de mensen die van plan zijn naar Rome te gaan. Het leggen van contacten die uit kunnen groeien tot relaties, tot verbindingen tussen mensen, is volgens ons belangrijk.
Op onze ontmoetingsdag willen we daar graag bewust aandacht aan geven en ruimte voor maken.

We hopen je de 13de november in Houten te ontmoeten. ■

We stellen het op prijs wanneer je jezelf vooraf aanmeldt. Ook willen we graag vooraf weten of we een lunch voor jou gereed moeten houden.
Dit alles kan via onze website www.pelgrimswegen.nl of rechtstreeks naar info@pelgrimswegen.nl !

Nieuwe gids Via Monastica

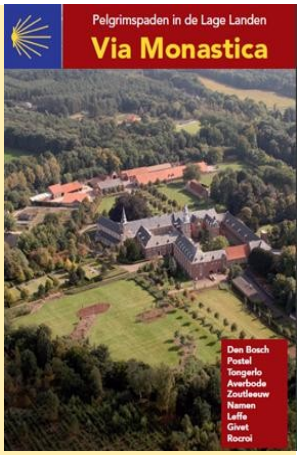

Onlangs is een nieuwe (Nederlandstalige) gids verschenen die de route van `s Hertogenbosch, via Namen en Dinant naar Rocroi beschrijft. De route is interessant voor de pelgrim die in midden Nederland vertrekt. Langs de route liggen de (niet goedkope) Norbertijnenabdijen van Postel, Tongerlo, Averbode en Leffe (Dinant) plus de voormalige Norbertijnenabdij van Hélécine (Helkijn). De beschrijvingen zijn actueel en het kaartmateriaal is goed. Ook zijn er pelgrimovernachtingsadressen opgenomen in deze 98 pagina's tellende gids. Zeer goed bruikbaar als aanlooproute naar de Via Francigena. (Reims). Je kunt dan overstappen in Namen, Dinant of Rocroi op de GR 654.

Uitgegeven in de serie: `Pelgrimspaden in de Lage Landen` onder auspiciën van de werkgroep pelgrimspaden van het Vlaams Genootschap van Santiago de Compostela. ISBN 978 90 812264 00. ■

Presentatie nieuwe uitgave

Samen met zijn vrouw Gerda besluit Ruud Bruggeman in februari 2008 om naar Rome te gaan. Als een ervaren pelgrim werd ook deze wandeling een terugblik en vooruitblik in zijn leven, een spirituele zoektocht. Tijdens deze pelgrimsreis naar Rome zet hij de tocht naar binnen voort, zonder zijn ogen te sluiten voor wat er buiten allemaal gebeurt. Het levert een bijzonder boeiend reisverhaal op, vloeiend geschreven, met oog voor de veelkleurige, gekke en ontroerende details van alles wat er onderweg langs komt. De vorm met terzijdes is origineel en geeft bijzondere inzichten.
Dit is de weg naar Rome, Ruud Bruggeman, Uitgeverij Elikser, 2010 ■

Presentatie van dit boek vindt plaats op zondag 24 oktober van 14.30 uur - 16.30 uur, in spiritueel centrum De Boskant, Fluwelen Burgwal (hoek Korte Koediefstraat) Den Haag, 5 minuten lopen van het CS. Wie belangstelling heeft, is van harte welkom!

Fietsen met een TomTom

Het zoeken van de juiste weg is vaak een probleem. Met behulp van de TomTom is dat een kleine moeite. Henk Nijland heeft nu twee grote pelgrimstochten gemaakt en de TT was bijna dagelijks zijn hulp om de weg of een nuttige plaats te vinden. Hij gebruikt de TT ONE met kaarten van West Europa. Vorig jaar heeft hij op zijn pelgrimsreis naar Rome de TT op de stuurstang gemonteerd. De instelling van de TT kan men wijzigen in `Altijd fietsroute`. Je komt dan niet meer op autosnelwegen en wegen verboden voor fietsers. Met de interne batterij van de TT kan men een paar uur werken. Henk heeft een kleine batterijhouder gemaakt met oplaadbare batterijen. Hiermee heb je bijna de gehele dag stroom voor de TT. Henk gebruikt zijn TomTom ONE nooit de gehele dag. Nadere informatie zie *www.henkopweg.nl* op de pagina *uitrusting!* ■

De put van Vrouw Holle

door Ruud Bruggeman

Op de website van onze vereniging lees ik de verhalen van Terie Leijs over een paar van zijn pelgrimstochten. Intrigerende verhalen. Zijn plezier in het lopen en in al zijn ontmoetingen onderweg spat uit mijn pc naar me toe. En hij pelgrimeert van de ene brandweerkazerne naar de volgende brandweerkazerne. Dat ben ik nog niet eerder tegengekomen in de vele pelgrimsverhalen die ik heb gelezen. Die man wil ik zelf wel eens spreken, en ik zoek hem op in zijn huis in Oisterwijk.

Gevoel voor het avontuurlijke was al vroeg in zijn leven wakker geworden. Tijdens zijn militaire dienst is hij in Nieuw-Guinea geweest, tot aan de overdracht aan Indonesië. Ondanks alle gevaren vond hij het een unieke periode in zijn leven, waar zijn liefde voor kennismaken met andere culturen is ontwaakt. Toen hij op zijn 60ste in de VUT ging, ontstond opeens nieuwe ruimte in zijn leven voor avontuurlijke projecten. Hij begon eerst met een tocht naar Santiago, om er zich op te bezinnen hoe hij met zijn nieuwe situatie en verdere leven wilde omgaan. Die tocht beviel hem zo goed, dat hij doorgegaan is met het maken van pelgrimsreizen. Op de website van onze vereniging zijn verhalen te vinden van zijn tochten naar Rome, naar Bari, naar Griekenland en Turkije, maar hij heeft nog meer gelopen: eerst dus de Ruta de la Plata naar Santiago, en verder ook nog twee keer in Portugal.

In 2002 is hij begonnen met lopen, en sindsdien eigenlijk niet meer opgehouden. Als ik hem vraag, waarom hij dit pelgrimerend lopen kennelijk zo geweldig vindt, dat hij er niet meer mee lijkt te kunnen stoppen, maakt hij de volgende vergelijking:
“Het is eigenlijk als het springen in de put van Vrouw Holle. In dit sprookje van Grimm laat een lief ijverig meisje haar weefspoel in een waterput vallen. Van haar boze moeder moet ze hem er weer uit zien te halen. In haar angst voor haar moeder springt ze in de put en verliest het bewustzijn. Als ze weer bijkomt, ligt ze in een prachtig land vol bloemen. Ze staat open voor al het wonderlijke en mooie wat er daar op haar pad komt: brood in een oven dat gaar is en haar vraagt om er uit te worden gehaald om niet te verbranden, appels die vragen om van de boom te worden geschud omdat ze rijp waren, en een vriendelijke heks – Vrouw Holle – die haar vraagt om haar te helpen bij het huishouden. Vrouw Holle helpt haar ook om weer terug te gaan: als ze door de poort terug naar huis gaat, wordt ze met een regen van goud overladen. En zo komt ze, ook weer met haar weefspoel, thuis bij haar moeder.”
Zo ervaart Terie ook dit pelgrimeren. Je springt in de put, uit het oude bekende en vertrouwde leven, het onbekende tegemoet. Daar is een zekere moed voor nodig, om het onbekende in te gaan, waarbij je er geen flauw idee van hebt wat je daar zal gaan overkomen. Maar als je je daaraan overgeeft en het met een open hart tegemoet treedt, dan overkomen je daar de mooiste en wonderlijkste dingen. Vriendelijke mensen die zomaar zonder enig eigenbelang goed voor jou zijn, wonderlijke ontmoetingen onderweg met boeiende mensen, opeens hulp krijgen als dat nodig is. Het leven blijkt dan zo mooi te zijn en zo waard om geleefd te worden. Van die ervaring krijg je nooit genoeg en je wilt het telkens weer blijven ervaren; het werkt verslavend.

Dat ‘open hart’ hoort daar overigens wèl bij: de luie zus van het lieve meisje uit het sprookje wil ook wel eens met goud overladen thuiskomen, en springt daarom ook in de put. Maar zij stelt zich onderweg voor niemand open die iets aan haar vraagt, sluit zich voor iedereen af en vraagt alleen maar naar haar goud: zij komt terug met pek overgoten in plaats van met goud.

Met een open hart naar andere mensen, dat tref ik bij Terie zeker aan. Hij loopt van ontmoeting naar ontmoeting. Dat noemt hij ook een voordeel van alléén lopen: je bent dan vanzelf meer naar buiten gericht, naar andere mensen en wordt ook eerder binnengenodigd. Met zijn tweeën ben je automatisch meer op elkaar gericht.

met open hart lopen van ontmoeting naar ontmoeting

Ook in de contacten met andere mensen is het telkens weer een springen in de put, je overgeven aan het onbekende, open staan voor wat zich aandient in het contact, zonder eigen verwachtingen over hoe het moet verlopen. Dat kent hij ook vanuit zijn arbeidsproces, werken met geestelijk gehandicapte kinderen. Om daarmee contact te kunnen maken, moet je ook niet vastzitten in eigen patronen en schema’s van hoe mensen moeten reageren. Proberen aan te voelen hoe een ander denkt en voelt en daarop reageren en inspelen.

Aldus rijgen de ontmoetingen onderweg zich als een kralensnoer aaneen. Zo komt Terie in Zwitserland

terecht bij een vrouwelijke dominee en haar gezin, protestante mensen waarbij hij zich door hun warme hartelijkheid helemaal thuis voelt. Zijn Zwitserse franken geeft hij aan die mensen voor iets leuks en zit dan zelf de volgende dag – nog steeds in Zwitserland – zonder geld, maar ook dat lost zich dan wel weer op: op zijn volgende overnachtingadres mag hij gratis slapen. Een andere keer weer is hij bij een echtpaar, dat twee geestelijk

gehandicapte kinderen heeft geadopteerd, waarbij hij diep onder de indruk komt van de milde en dappere wijze waarop deze ouders hun werk verrichten. Of hij komt terecht in een dorp waar 's avonds een middeleeuws spel zal worden opgevoerd. Van de mensen waar hij bij verblijft, moet hij daarin ook meespelen – uiteraard als (middeleeuwse) pelgrim. Of hij komt bij een droevige voormalige wereldfietser en motorcoureur, voor wie de avonturen nu voorbij zijn; of bij een aan lager wal geraakte advocaat. Hij ervaart zijn reis ook telkens als een reis door andere mensenlevens heen.

Een mooi voorbeeld van wat er kan gebeuren als je maar in de put springt en je overgeeft aan wat zich aandient, is het overnachten in brandweerkazernes, een nogal ongebruikelijke plaats voor pelgrims! Hij is bij toeval in dat spoor terecht gekomen. In Portugal zit hij eens op het dorpsplein voor onderdak te wachten op de komst van de pastoor, die alsmaar niet komt opdagen. Als hij dan wat muziek zit te spelen - hij heeft altijd zijn mondharmonica bij zich en muziek is vaak ook een bron van gemakkelijk en leuk contact – komt er een man uit een kroeg aan de overkant naar hem toe, lid van de plaatselijke vrijwillige brandweer. Terie moet en zal meekomen naar de brandweerkazerne voor onderdak. Er heeft daar al eens eerder een pelgrim overnacht. Die avond en nacht merkt hij, hoe vrolijk en gezellig het eraan toegaat. De dienstdoende ploeg vrijwilligers slaapt elke nacht in de kazerne om bij alarm direct paraat te zijn. Er wordt daar voor een maaltijd gezorgd en er zijn meestal slaapplaatsen. Zo heeft hij onderweg naar Rome meer wèl dan niet bij de brandweer geslapen en leek zijn pelgrimsroute ook op een brandweerroute.

Er zijn onderweg eindeloos veel telkens weer boeiende ontmoetingen, maar toch, zegt hij, is het pelgrimeren 90 procent van de tijd alleen zijn, met jezelf in de stilte. Tijdens het lopen word je met jezelf geconfronteerd en dring je dieper in jezelf door. Als je begint te lopen zit je hoofd nog volgepompt met alle drukte, gebeurtenissen en emoties van het drukke dagelijks leven. Van lieverlee gaat die ruis in je hoofd steeds meer verdwijnen. Het is wandelen, mijmeren, gelukkig voelen, ook verdriet mag bovenkomen, zowel rust ervaren als ook kracht, alsmaar verder lopen door de prachtige natuur om je heen, zoveel goedheid ervaren van mensen op je weg. Als je je zekerheden durft los te laten met een vrije val in de put, ga je lopen in een grenzeloos vertrouwen en voel je in je hele tocht een vonk van geluk gloeien in jezelf. Het is een juichende, jubelende ervaring, of, zoals hij het beschrijft, een ervaring van: *'ik hoor, ik voel, ik ruik, ik leef!!'*

elke route is een pelgrimsroute

Hij loopt veel pelgrimsroutes, maar vindt het eigenlijk onjuist om dit pelgrimsroutes te noemen: in feite zou elke route een pelgrimsroute moeten zijn. Santiago, Rome, Jeruzalem: om zo'n einddoel gaat het in feite niet, op die plaatsen vind je niet wat je zoekt. Het gaat om wat er onderweg met je gebeurt, met de manier waarop je loopt, met een verhoogde intensiteit en aandacht, leven met schone ogen en een schone geest. Zo lopen is een leven met onzekerheid – zie de sprong in de put bij Vrouw Holle – en daardoor een alerter en tintelend leven.

Het valt me in zijn verhalen op, dat hij onderweg telefooncellen opzoekt voor het contact met thuis. Heeft hij geen mobiele telefoon bij zich? Volgens hem wordt het gebruiken van een mobiele telefoon gemakkelijk tot een nieuwe technologische navelstreng, een schijnbare beveiliging tegen angsten, mogelijke gevaren en eenzaamheid: een nieuwe of voortgezette afhankelijkheid, die je eigen kracht en het zelf onder ogen kunnen zien en oplossen van problemen onderweg kunnen ondermijnen.

Ik ben benieuwd, waar zijn volgende tocht heengaat. Het zal zeker weer niet om de bestemming gaan, maar om het onderweg zijn. Maar om op weg te gaan, is het toch handig om daarbij een aansprekende en inspirerende bestemming te hebben, als concreet motief om weer onderweg te gaan. Ik ben daarom ook heel benieuwd naar wat Terie als een volgende bestemming zal kiezen. ■

Dit is een ingekorte versie. Voor het complete verslag verwijzen we je naar de rubriek publicaties en informatie op onze website pelgrimswegen.nl

NIEUW HANDBOEK VOOR PELGRIMS NAAR ROME VERSCHENEN

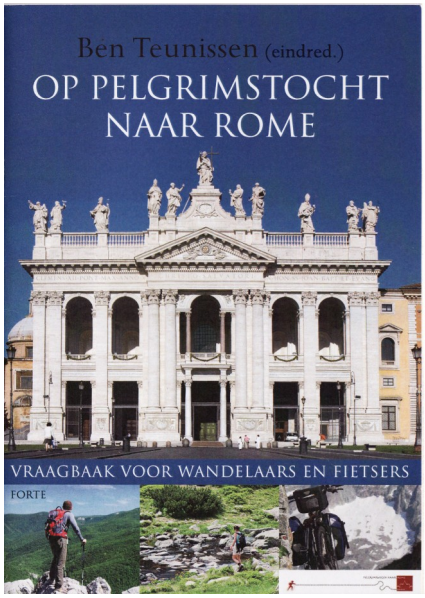

Eind juni 2010 is bij uitgeverij Forte het handboek *Op pelgrimstocht naar Rome* verschenen. Dit boek is de opvolger van de basisgids voor *Pelgrims naar Rome* door Kees Roodenburg.
Het is samengesteld op initiatief van de *Vereniging Pelgrimswegen naar Rome*. Een werkgroep onder leiding van bestuurslid Ben Teunissen heeft alle bestaande informatie gebundeld, gerangschikt en herschreven.
Het geheel is verluchtigd met vele foto`s en tekeningen.
Omvang 128 bladzijden. Het kost €14.95 en is bij iedere boekhandel te bestellen. ISBN: 978-90-5877-879-6.
Voor iedereen die overweegt een pelgrimstocht te maken, is het boek *Op pelgrimstocht naar Rome* onmisbaar. Het is een echte vraagbaak: alle praktische aspecten die met de voorbereiding te maken hebben komen in deze uitgave aan bod. Ook als er zich onderweg onverwachte zaken voordoen, biedt dit boek uitkomst. Het is geschreven door zeer ervaren pelgrims, die allerlei tochten ondernomen hebben, zowel te voet als op de fiets. Met veel handige informatie over de bezienswaardigheden onderweg en in Rome, handige kaartjes en een *Wat en hoe in het Italiaans*. De beste praktische voorbereiding op elke pelgrimstocht en geïllustreerd met veel foto's en tekeningen.

**(Hoofd)leden van de Vereniging Pelgrimswegen naar Rome krijgen dit boek op verzoek gratis.
Het zal uitgedeeld worden tijdens de Ontmoetingsdag op zaterdag 13 november in Houten.
Men kan het ook thuis gestuurd krijgen. Dan moet er wel € 7.50 administratie- en portokosten worden overgemaakt op rekeningnummer 139 25 74 54 t.n.v. Pelgrimswegen naar Rome, RABO Bollenstreek, onder vermelding van lidnummer (zie pelgrimspaspoort) en `Handboek`.
Zo spoedig mogelijk worden de bestelde exemplaren verstuurd.**

Afbeeldingen

Voorzijde
tekening © Ben Teunissen.

Pagina 2
foto ◄ ◄ Gert Wich;
foto ◄ Christa Thoolen en Pim Hunfeld;
foto ► Kris Claes en Bertold.Meers.

Pagina 3
tekening © Ben Teunissen;

Pagina 4
foto ■ Gert Wich;

Pagina 5
foto's ▲▲Pieter Quelle;
foto ■ Truus van 't Klooster;
foto 's ■ ■ Ton en Ada Seijsener;
foto ▼Ben Teunissen.

Pagina 6 + 7
foto's ■ Terie Leijs.

Pagina 8
tekening © Ben Teunissen

Colofon

De vereniging Pelgrimswegen naar Rome wil de belangstelling voor pelgrims- en bezinningstochten naar Rome, te voet of op de fiets, vergroten en verdiepen.
Zij doet dit door:
- het beschikbaar stellen van informatie;
- het uitwisselen van ervaringen;
- het onderhouden van contacten met organisaties met vergelijkbare doelstellingen in binnen- en buitenland;
- het verbreiden van kennis over tochten naar Rome en andere soortgelijke bestemmingen.

De Vereniging is op 27 oktober 2007 opgericht te Houten.
Op onze website pelgrimswegen.nl staat informatie voor wandelaars en fietsers over alle aspecten van het pelgrimeren naar Rome.
Vier maal per jaar ontvang je een digitale Nieuwsbrief en eenmaal per jaar ontvang je dit blad Omnes. In de maand november hopen we alle leden te verwelkomen op de jaarlijkse ontmoetingsdag.

Pelgrimsartikelen
Op onze website pelgrimswegen.nl vind je de mogelijkheid diverse artikelen zoals speld, wimpel of badge te bestellen.
Ook kun je daar alle informatie vinden met betrekking tot het lidmaatschap.

Bestuur van de Vereniging
Gert Wich, voorzitter
Pieter Quelle, secretaris
Ton Seijsener, penningmeester
Henk Brassinga, lid
Saskia Gischler, lid
Cor Kuijvenhoven, lid
Ben Teunissen, lid

Werkgroepen
Evenementen o.l.v. Cor Kuijvenhoven
Publikaties o.l.v. Ben Teunissen
Routes o.l.v. Pieter Quelle
Website o.l.v. Pieter Quelle

Redactie Omnes
Ruud Bruggeman
Hans Reitsma
Fokko Bos (medewerker boeken)
Ben Teunissen (eindredactie)

Redactieadres
Brouwersmolenweg 404a
7339 EC Ugchelen,
ben.teunissen@planet.nl

Druk
AW media consultancy, Venlo

© Vereniging Pelgrimswegen naar Rome